

Proeflopen voor de Ommegang

Een zeer inspirerend gebeuren, zo denkt Louis Tiessen (1921) terug aan het uitproberen van de Ommegang in 1932. De herinneringen kwamen boven toen hij las over de Alternatieve Vrouwevaart, vorig jaar georganiseerd vanuit Museum Flehite tijdens de tentoonstelling *Maria, idool van alle tijden*. De interesse voor Maria komt niet uit het niets: Tiessen is dé Mariakenner van Nederland.

door PIEK THEISENS

GEKERSTENDE FEESTEN

Bij Louis Tiessen thuis staan meer dan vijftien beelden van Maria. 'Ik heb Maria verzameld in allerlei materialen, alleen een Maria in kurk heb ik nog niet. Mijn dochter

Louis Tiessen als jonge schrijver.

heeft mijn verzameling van meer dan 1200 altaarafbeeldingen van Maria.'

Van huis uit kreeg Tiessen veel interesse mee in godsdiensten, mythen en filosofie. 'Mijn moeder was protestant, mijn vader katholiek; thuis werd altijd veel gesproken over godsdienst.' In zijn tienerjaren schreef hij artikelen, vooral over deze onderwerpen. 'Tot op de dag van vandaag heb ik veel met Maria gehad.' Zijn eerste artikel ging dan ook over de Maria Lichtmis. De latere professor Han Fortmann (toentertijd assistent van kapelaan W. de Jong van de Elleboogkerk) las dit artikel en zou Tiessen blijven coachen: 'Hij zag een schrijver in mij.'

'Sindsdien ben ik mij hierin gaan verdiepen en deed ik een merkwaardige ontdekking: Maria Lichtmis was een gekerstend feest! Ik vond dit zó interessant dat ik alle Mariafeesten heb bestudeerd. En ál deze feesten waren oorspronkelijk feesten van moedergodinnen.' In zijn boek *De werkelijkheid van Maria* kwam alle kennis en onderzoek samen.

OPRICHTING VAN HET GILDE

De familie Tiessen ging naar de Elleboogkerk, officieel de Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming. Hier was Louis misdienaar met twintig andere jongens, die ingeroosterd werden om de Heilige Missen te dienen. Kapelaan De Jong (broer van aartsbisschop De Jong) sprak vaak in zijn parochie over de vondst van het Mariabeeldje in 1444, over de Mariacultus die vervolgens ontstond en het bedevaartsoord waar Amersfoort zich tot ontpopte. Hier was namelijk nauwelijks iets over bekend bij de gemeenschap: 'Het verhaal ging toen dat het beeldje was verdwenen bij de biechtvader van Margriet Alberts en op miraculeuze wijze was teruggevonden.'

Om de Ommegang nieuw leven in te blazen richtte De Jong in 1933 het Onze-Lieve-Vrouwe-gilde op. Eerst wil-

de de kapelaan dit initiatief echter uitproberen, wat gebeurde aan het begin van de herfst van 1932. In de kranten is er toen niets over geschreven. 'Ik was in die tijd naast misdienaar ook een welpje, dus ik had veel te maken met de kapelaan, die ook aalmoezenier was van de verkenners.' Tiessen kreeg de opdracht om brieven rond

De hele welpengroep in die dagen. Rechts kapelaan De Jong, links op de bovenste rij Louis Tiessen.

te brengen: naar twee katholieke onderwijzers aan niet-katholieke scholen en naar verenigingen als de Rooms-Katholieke Middenstandsvrouwenbond en de St. Christoffel.

CULTUURMENS

Louis Tiessen werd geboren in Amersfoort, waar hij tot zijn 17de aan de Koningin Wilhelminastraat (nu Spoorstraat) 20 woonde. Tiessen was betrokken bij de Cobragroep, heeft de *haiku* in Nederland geïntroduceerd, was medeoprichter van de Amsterdamse Studenteneklesia (samen met onder anderen Huub Oosterhuis). Verder was hij zakelijk leider van toneelgroep Poëzie Hardop en directeur van De Populier, centrum voor politiek en cultuur in Amsterdam. Ten slotte heeft hij veel geschreven voor een aantal bladen, zoals *De Eembode* en *De Tijd*. Tiessen woont in het Rosa Spierhuis, verzorgingstehuis voor kunstenaars en (kunstgerelateerde) wetenschappers.

■ De Vrouwevaart wordt elke zaterdag na Hemelvaartsdag georganiseerd. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Frank Sieraal, 033-4729438.

■ Louis Tiessen, *De werkelijkheid van Maria, geschiedenis en mysterie* (Heeswijk 1996)

Piek Theisens is collectiebeheerder van Museum Flehite.

DE VROUWEVAART VAN 1932

Tiessen kan zich nog goed herinneren hoe de Ommegang dat jaar verliep. Het was zeven uur 's avonds en de jongens van de verkennerij en de kerk haalden de mensen op, die zich hadden verzameld bij het Patronaatsgebouw achter de Xaveriuskerk aan 't Zand. Zo'n 200 mensen liepen mee over de Weverssingel naar de Kamperbuitenpoort, waar het beeldje zou zijn gevonden. 'Afspraak was dat ieder voor zich op weg naar de Onze-Lieve-Vrouwetoren de rozenkrans zou bidden.' Hier sprak kapelaan De Jong de menigte kort toe, waarna ze twee Marialiederen zongen: *Maria te minnen* en *Wonderschoon machtige, wonderschoon prachtige*. Vervolgens liep de route door de Langestraat naar de Elleboogkerk, 'alhoewel mij ook nog een stukje Muurhuizen bijstaat'. In de Elleboogkerk werd de Maria-litanie geboden en zong het koor het *Magnificat* en het *Regina coeli*. Kapelaan De Jong zegende de menigte en hiermee kwam de Ommegang tot een einde. 'Ik heb dit gebeuren als zeer inspirerend ervaren.'